

כתר מלכות

16

שבט התשפ"ו הירחון התורני מבית היוצר של מוסדות ישיבת 'כסא רחמים'

02

אבי הישיבה

04

ללמד בני יהודה קס'ת

05

סיום הש"ס על רגל אחת

06

רגעים מרטיטים מבית הדין

15

מדור נשים

כתר לראשנו

מרן גאון ישראל רבנו ראש הישיבה זצ"ל

ימי השובבי"ם ועוז הדרם

תהלים ועוד שמנה מזמורים, קרוב לששים אלף תיבות, ועם הוידוי ותפלת השב ותפלת הסניגוריא וכו' ישנן בערך ס"ה אלף תיבות. והדבר המיוחד בלימוד זה שכולו לשם שמים, לא לשם יוהרא או כוונה זרה ח"ו (שהרי רבים מהמוני העם בקיאים בתהלים בעל פה, ואין על מה להתגאות). ולכן עולה לריח ניחוח לה' ושקול לכ"כ תעניות כמספר המלים. ודו"ק.

ובספר מצא חיים הנד"מ (להרה"ק רבי חיים חורי זצ"ל) בקונטרס "באור פני מלך חיים" (עמוד 37) מובא שבעיר "גאבס" היו עושים תענית הדיבור הראשון הכללי (בתאריך שנקבע בא"י), ואח"כ ביום שבת פרשת "בשלח" לזכות את הפועלים שאין ביכולתם לבוא בימי החול, ואתנח סימנא: ה' ילחם לכם ואתם תחרישון (ובהערה שם הביא מרגניא בשם מר בריה דרבינא הרה"ג רבי ינון חורי (שליט"א), כי תיבת "תחרישון" אותיות "שירו תחן", והם תנ"ח מזמורי תהלים שאומרים בתענית הדיבור. ועוד שמעתי בשמו כי ילחם אותיות ימחל. כלומר השי"ת ימחל לכם עוונותיכם בתנאי "אתם תחרישון", שתקראו תנ"ח מזמורי תהלים). ופעם שלישיית ביום ה' לסדר משפטים, ופעם רביעית בשבעה באדר יום פטירת משה רבנו ע"ה, תענית דיבור ואכילה ביחד, אחרי לימוד ליל ז' באדר סדר תיקון כרת. ע"ש.

ואסיים בפרפרת אחת שאמרתי בשנת התש"מ בסיום תענית הדיבור בישיבה תכב"ץ, שכמו ברפואה הגשמית ישנם שלשה סוגי ריפוי: אנטיביוטיקה - להשמיד החיידקים שהתפתחו בגוף וגרמו למחלה, דיאטה - לשמור על הרגלי תזונה נכונים, וויטמינים - לחיזוק ובריאות הגוף. כן בתענית הדיבור יש רפואה נפשית בשלשה סוגים: אנטיביוטיקה - היא הוידוי והחרטה על העבר, שמכלה המזיקים והמשחיתים שנבראו מהעוונות וכו', דיאטה - למשך יום תמים להשמר מדיבור של חול, והדבר השלישי וויטמינים - לימוד תורה במשך כל היום לשם שמים, שהרי אין בלימוד תהלים פיתוי היצר לומר תלמוד כדי שתקרא רב וגאון וכו' שאין בזה מה להתפאר רק לשם שמים, וכל מלה של תורה לשם שמים נברא ממנה מלאך אחד כמ"ש הגר"א בספר שנות אליהו ריש מסכת פאה שבכל מלה מקיים מצות עשה.

וכמו שאחרי לקיחת התרופות הגשמיות צריך להתרגל במזון נכון וטוב ולא לחזור ח"ו לסיבות שגרמו להופעת המחלה, כמו כן ברפואה הרוחנית צריך לשמור את הפה מדברים אסורים שהוא אבי אבות הטומאה (כמ"ש בספר חרדים, מובא ביוסף לחק פרשת מקץ יום ששי) ואת העינים מראיות אסורות, וסימנין באותיות אלפא ביתא: סמ"ך עי"ן פ"א צד"י קו"ף, כלומר סתום (או סגור) העין והפה תהיה צדיק קדוש. ר"ש ש"ן תי"ו, רחום שומע תפלתך (וכי"ב בנדרים דף ג"ד סע"ב, גו"ן סמ"ך עי"ן גונא סמא לעינים). וכן נרמז באות ראשונה של א"ב אל"ף נוטריקון אין לי פה, וכמ"ש רז"ל (חולין דף פ"ט ע"א) מה אומנותו של אדם בעולם הזה ישים עצמו כאילם, יכול אף לדברי תורה? תלמוד לומר "צדק תדברון". וזהו שנרמז באות אל"ף מלשון "ואאלפך חכמה" (איוב ל"ג ל"ג), וכן נוטריקון אמת למד פיך (כמ"ש באותיות דר"ע) שהיא תורתנו הקדושה תורת אמת, הרוצה לזכות לה יבלום את פיו מדברים בטלים, כמ"ש "ודברת בם" ולא בדברים אחרים (יומא דף י"ט ע"ב), וזהו אל"ף אין לי פה (או פנאי) לדברים בטלים. והשי"ת יחיש לגאלנו ויקבל תפלתנו ברצון ובא לציון גואל, אכ"ר.

המנהג להתענות בימי השובבי"ם (פרשיות: שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים) קדום מאד, והובא בשער רוח הקדש למהרח"ו (תקון כ"ז). ולפי הפשט נבחרו ימים אלה שהם קצרים ביותר מכל ימי השנה וקל לצום בהם. ועיין בש"ע (או"ח סימן תקס"ח ס"ג) מי שנדר להתענות כך תעניות יכול לדחותן עד ימי החורף, ובמג"א (סימן של"ד ס"ק ל"ג).

ואולם במרוצת הדורות נחלשו הגופות וגברו הטרדות, ואחד מני אלף יוכל לעמוד בתעניות אלו של ארבעים יום רצופים. והלוא שיעמדו בארבע תעניות שהם מתקנת חז"ל עוד מימי חגי זכריה ומלאכי. וגם לפדות תעניות אלו בממון עולה כסף רב. ואשרינו שזכינו בדור שלפנינו לתיקון נפלא בשם "תענית הדיבור" שייסד האי גברא רבה דמאריה סיעיה ח"ק לישראל הרה"ג רבי יצחק אלפיי זצ"ל, שזכה וזיכה את הרבים בספרו "הקונטרס היחיילי", ונפוץ ונתפשט תיקון זה בכל תפוצות ישראל בארץ ובחו"ל לעשותו באחד מימי השובבי"ם בדביקה חשיקה וחפיצה. ועין בעין רואים ביום תענית הדיבור הארה גדולה מעין עולם הבא, ובפרט בעת "תפלת הסניגוריא" שאין ערוך אליה, כבן המתחטא ומתרפק בגעגועים על אביו, ודומה לתפלת נעילה ביום הכפורים.

וזכור לטוב מר זקני החסיד רבי רפאל מאזוז זצ"ל שהיה הראשון בערי תוניסיה שהתכתב עם הרב בעל "הקונטרס היחיילי" וקנה מספרו כמה טפסים להפיצם בחו"ל. ועל פיו נתפשט לראשונה התיקון הזה בתנוס וג'רא ואגפיה, וגם נדפס תיקון זה (ברשות המחבר) כמה פעמים בתנוס ובג'רא בחבורות ובספרים שונים, ומז"ק עצמו בסוף ימיו נהג לערוך סדר תענית דיבור כמעט בכל שני וחמישי בימי השנה בצנעה, מבלי ידיעת איש פרט לבני הבית.

רבים שואלים על מה שכתב הרב היחיילי שתענית זו עולה לסך ששים וחמשה אלף ושש מאות (65,600) תעניות, והלא ימי שנותינו בהם שבעים שנה, שהם כ"ה אלף ימים בערך (כמ"ש באור החיים הקדוש פרשת ויחי, מ"ז כ"ט), וא"כ איפוא מי שעושה תענית הדיבור אחת היתכן שיהיה נחשב כאילו התענה כל ימי חייו כפול שנים ויותר, ופטור ממילא מכל תעניות ציבור דאורייתא ודרבנן? ועוד ירחיבו פה יאריכו לשון בשאלות מעין אלה. והשבתי להם בהקדים דברי הגאון רבי חיים מבריסק (הובא בספר המועדים בהלכה עמוד קנה) ליישב קושיית מרן הב"י, בטעם שעושים שמונת ימי חנוכה, והרי היה שמן בכך די לילה אחד? ותירץ הגר"ח מבריסק ז"ל שהנס לא היה בכמות בתוספת שמן, אלא באיכות, שנתעצם כח השמן ודלק שמנה ימים, וא"כ יש לומר שהם באמת עירו כל השמן שבכך למנוחה בלילה הראשון, שהרי קי"ל אין סומכין על הנס, אלא שבכל לילה ולילה כלה חלק השמיני ממנו, והנס היה איפוא ביום הראשון ממש באותה מדה עצמה שבשאר הימים. עכת"ד. ע"ש. והוא הדין לתענית הדיבור, שהלימוד ביום קדוש זה נחשב באיכותו כאילו התענה ס"ה אלף וח"ד תעניות, אבל אינו פוטרו דבר מחובותיו שחייב לעשות אתמול ולמחר (וכי"ב במאמרם ז"ל כל האוכל ושותה בתשיעי כאילו התענה תשיעי ועשירי, שלא יעלה על הדעת שיהיה פטור מפני כן מתענית יוה"כ. ועיין להפ"ח הובא בכה"ח ריש סימן תר"ד בתירוץ ב'. ע"ש). וזה פשוט. ויומאת עוד לפמ"ש הגר"א בשנות אליהו (ריש פאה) שבלמוד תורה מקיים מצות עשה בכל מלה ומלה שלומד. ע"ש. ובספר תהלים ישנם י"ט אלף תקמ"ג תיבות (ועיין להרש"ש קידושין דף ל' ע"א ובספרי ארים נסי שם). הרי בג"פ

ההילולא עמ' 9-12

לעילוי נשמות

מוה"ר רבי יצחק בוחניק זצ"ל

ר' נחום סעדון ז"ל

אבנר צבאן ז"ל

להקדשות: KTRI700505152@GMAIL.COM

דברי זכרון על מורנו הגאון רבי רחמים חי חויתא הכהן זצ"ל

מתי היו פניו של רבי מצליח נפולות? | אלו תמונות היו תלויות בביתו? | הצוואה ההיסטורית | מעלת תיקון הנפטרים | הצדיקים לעומתנו

(השיחה נמסרה ב' בשבט תשס"ט)

הרב הוסיף וביקש גם שיקרא בכל מוצאי שבת אחרי הבדלה פרק "יש מעליך" כמו שאר התלמידים. מר אבי ראה שאחרי הבדלה היה שוכח, מה עשה? למרות כל הזכרון הגדול שלו, אבא לא היה עושה הבדלה בעל פה, היתה לנו חוברת קטנטנה שיש בה הבדלה, ואבא היה קורא ממנה. הוא לקח את החוברת, ואחרי המלים: "ברוך אתה ה' המבדיל בין קודש לחול", רשם בעט "יש מעליך". כמה גדול היה הקשר בין הרב לתלמיד.

לפני בקשותיו של מורנו הרב, הוא כותב כך: **אם אזכה אחר אריכות ימים ושנים, אלמד זכות עליו ועל כל בני ביתו הי"ו.** למה אמר "אם אזכה"? וכי יש בזה ספק?! כזה גדול בתורה, בקדושה, בקבלה, מדוכא ביסורים, מסר נפשו בלימוד התלמידים, יש הוה אמינא חס ושלוש שלא יזכה? אבל זו דרכם של הצדיקים, על יעקב אבינו נאמר: "וירא יעקב מאד וייצר לו" (בראשית ל"ב ח'), שואל רש"י, הרי הקב"ה הבטיח לו: "והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשיבותיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך" (שם כ"ח ט"ו), למה יעקב אבינו פחד? אלא פחד שמא יגרום החטא. הצדיקים מפחדים, אולי חס ושלוש עשו איזה עוון, והעוון הזה יחסום אותם. **כשאני רואה את דברי רבי חויתא: "אם אזכה, אני רועד! אם הוא כך - איפה אנחנו עומדים להיות?..."**

כשאני רואה את דברי רבי חויתא: "אם אזכה, אני רועד! אם הוא כך - איפה אנחנו עומדים להיות?..."

כיום הזה, יום י' בשבט לפני חמשים שנה, נפטר מורנו ורבנו רבי רחמים חי חויתא הכהן זצוק"ל, רבו המובהק של אבי מורי זצ"ל. ראיתי את פניו של אבא נפולות פעמיים בחיים: הפעם הראשונה, ביום שהודיעו לו על פטירת רבו. הייתי בגיל שנים עשרה, דברים של גיל קטן אדם לא שוכח, אני זוכר כמו מול העינים שלי כרגע, איך אבא נכנס לבית בפנים ממש נפולות, היה נראה שקיבל איזו בשורה שזעזעה אותו, נכנס לחדר, סגר את החדר ויצא אחרי שעה. לאחר מכן הסבירו לי שאבא שמע שרבו נפטר. רבו היה גר במושב ברכיה, והיות שהיה רבו המובהק שלימד אותו שמונה שנים ברצף, הוצרך על פי ההלכה לעשות עליו קריעה ולשבת עליו על הרצפה אבל למשך שעה, עם כל ההלכות הכרוכות בכך. הוא לא רצה שאנחנו הילדים הקטנים נראה שאבא עושה קריעה ויושב על הרצפה, זה לא יום תשעה באב, לכן הוא עשה את זה בחדר בצנעה.

אני לא זוכר שבבית שלנו היו תלויות תמונות של רבנים, מלבד תמונה אחת - תמונת רבי חויתא. אבא ראה את כל החיים שלו ברב שלו, והרב שלו ראה את כל חייו בתלמידים שלו. באבא הוא ראה את התלמיד, בה"א הידיעה.

רבי חויתא נפטר לא אליכם בקיצור שנים, בגיל חמשים ושימונה. שלמה המלך כתב: "הן האדם לא ידע את עתו" (קהלת ט' י"ב), אדם לא יודע את הזמן שלו. הרב כתב צוואה לכל התלמידים, כאשר לכאורה הוא היה עוד צעיר בגיל חמשים וחמש, אבל הוא היה חכם - "איזהו חכם הרואה את הנולד" (אבות פ"ד מ"א). היו לו ארבע בנות, בנים לא היו לו, והוא ראה את תלמידיו כבניו, לכן השאיר צוואה לכל התלמידים שלו, צוואה כללית שהדפיסו בכל בתי הכנסת: "כל מי שלמד אצלי תורה, אני מבקש שיקרא בכל יום פרק יש מעליך (מקואות פרק ז') במשך השנה הראשונה בכל מוצאי שבת".

צוואה אישית

יש מכתב שמור אצלנו, צוואה שהרב שלח לאבא בפני עצמו. הוא מתחיל את המכתב כך: **בני יקירי! הרגיש שאבא הוא כמו הבן שלו. ראיתי לכתוב לכת' נר"ו איזה דברים ואני מבקש שימלא את בקשתי וכו', קדיש בתרא (ברשות אביו ואמו הי"ו) ותפלה אם אפשר כל השנה ואל מלא רחמים.** אני זוכר שזה לא היה קל לאבא. אבא היה בא לבית הכנסת, מחכה עד שמסיים המנין הראשון להתפלל, עולה לתיבה במנין הבא, ולפעמים היה בא מישוה ואומר לו: "כבוד הרב, יש לי אזכרה של אבי, ולך של הרב שלך - אני קודם!". מישוהו אחר במקומו היה אומר: "באתי וחכיתי, למה שאפסיד?". אבל אבא לא חשב כך, בא למנין האחרון בבית הכנסת, לא הצליח, היה יוצא ומחפש בית הכנסת אחר כדי להיות שם חזן. עוד בקשה ביקש הרב שיקרא בכל יום ח"י פרקי משנה למשך שנה, **ואם אפשר שגם בנו ר' מאיר הי"ו יקרא גם כן ח"י פרקי משנה בכל יום.** אני זוכר שאבא היה מקדיש לזה לא פחות משעה! הרב ביקש, אפשר לסרב? וגם מרן ראש הישיבה היה יושב וקורא את המשניות.

תיקון נפטרים

יש עוד צוואה אחרת שהוא לא ביקש מאבא, אלא מהחתנים שלו. הוא ידע שאבא לא יוכל לעשות את זה. יש תיקון הנקרא: "תיקון נפטרים", הדפסנו אותו בסוף ספר התהלים שהוציא המכון של הישיבה. המקובל רבי יהודה פתיה זצ"ל תלמידו של מרן הרב בן איש חי זצ"ל, עשה את התיקון הזה לשבתי צבי, שעשה את עצמו משיח, והיה מהרשעים הגדולים שהכשילו הרבה מעם ישראל. הוא ונביאי השקר שלו היו כשלוש מאות שנה בכף הקלע, ומי יודע כמה היו צריכים עוד להשאר. בתיקון שעשה, זיכה אותם שיסיימו את התיקון שלהם בכף הקלע, ויזכו להגיע לגיהנם.

מורנו רבי חויתא ביקש מהמשפחה שלו, שיעשו לו תיקון נפטרים פעם בשבוע במשך כל השנה הראשונה. תראו איך הוא חושב את עצמו! צדיקים רועדים מפחד הדין! לאחד מנכדי, בנו של חתני הגאון **רבי רזיאל כהן שליט"א**, היתה ברית ביום שבת. סבו הצדיק רבי **ששון כהן** זצ"ל שהוא חתנו של רבי רחמים חי חויתא הכהן, היה אצלנו בשבת, והיו לי כמה שעות טובות להיות במחיצתו של חתנא דבי נשיאה. הוא סיפר לי הרבה דברים שלא ידעתי. בין היתר שאלתי אותו: "שמעתי שרבי חויתא ביקש שיעשו לו תיקון במשך כל השנה הראשונה, עשיתם לו?". רבי ששון השיב לי בלי ספק: "כן, ודאי!".

כמה אנחנו רחוקים מדעת תורה. אנחנו בטוחים בעצמנו, לנו ודאי מגיע גן עדן... איפה אנחנו ואיפה הצדיקים הגדולים הללו. ה' יזכנו לקבל מתורתם וממדותיהם.

יו"ל ע"י

מוסדות ישיבת
'נשא רחמים'

המרכז רח' הרב עוזיאל 26 ב"ב

1700-50-51-52

kyr.org

kisei.rahamim@gmail.com

עורך:

הרב עובדיה חן

גריפיקה ועימוד:

שוהם

תמונות:

ארכיון עובדיה חדוק

אלחי טל

עזרא טרבלסי

י.מ.

ארכיון הישיבה

הרב דוד חזק

משה אהרון חזק

לקבלת העלון במייל

שלחו בקשה ל:

KTR1700505152@GMAIL.COM

מהו הפיסוק הנכון בתפלה שמונה עשרה: בתיבות "אתה גבור לעולם ה'?"

האם סדר התפלות שלנו נכתבו רק על פי הפשט או כלולים בפרד"ס - אם תלמיד חכם צריך ללמוד "הרבה דקדוק" - וגם (לכבוד יומא דהילולא דמרן "אבי הישיבה" רבנו מוהר"ך זיע"א) את מי הגדיר מרן רבנו מייסד הישיבה זצ"ל בתואר המיוחד "אשכול הכופר - איש שהכל בו?"

גבור יחד, ושוב לעולם ה' יחד. אלא תיבת "אתה" לבד בהפסק טרחא, ושוב "גבור לעולם" יחד, ושוב תיבת ה', שכך משקל המאמר לפי משמעותו שכתב הרב בית דוד הנ"ל וכאמור [ועיין להרב פרי מגדים במשבצות זהב סימן נ"ט שהקשה גבי קדושה כלם כאחד וכו', שאם קדושה בשורק קטן למה כלם הכ"ף דגושה אחר אהו"י ע"ש. ולא קשיא דלפי המשמעות קדושה בטרחא].

נמצא שהפשט והרמז והקבלה והדקדוק יחד יתלכדו ולא יתפרדו. וכן בכל מקום ומקום למי שמשיג להבין, וכמו שאמרנו חז"ל כי לא דבר ריק הוא, ואם ריק הוא, מכאן [תלמוד ירושלמי פאה פ"א ה"א]. ולא כמו שסוברים שהחכמות צרות זו לזו. ואין כוונתי לקבוע זמנים לתלמידים, ולתת שיעורים בלימודים, לדקדוק וכיוצא, שמיעוטם יפה ורובם קשה, שהיום קצר ובמקום דליעול יקרא וכו' [שבת קמ:], אלא כך אנו נוהגים, שהרב בהיותו אשכול הכופר איש שהכל בו (כמורי ורבי ועטרת ראשי [רבינו מוהר"ך] - רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל) תנצבה"א הריני כפרת משכבו [נפטר ביום י"ד בשבט התשי"ט, כחודש לפני שכתב רבנו תשובה זו], שהיה מעיין עצום, פסקן מובהק, דרשן מצויין, בקי בקבלה, יודע בדקדוק, מכיר בעיבור, רגיל בדברי ימי ישראל, ידו בכל, אין ספר שלא פתח, אין דבר שלא התעניין בו, הוא יטיף טיפי טיפי לתלמידיו אגב גררא בדרך לימודם פעם מזה ופעם מזה באופן עראי כפי ההזדמן, וברבות הימים יקלטו במוחם מה שהוא, והיו כרוכל הזה שיש לו מכל המינים, אבל יעשו העיון והפסק עיקר, והשאר טפל. וכך נאה וכך יאה לתלמיד חכם להיות מדבר יפה וכותב צחות. פוק חזי מה שכתב הגאון מהרש"ל לרבינו הרמ"א בשו"ת רמ"א סימן ו' והגאון הרב חות יאיר בהשמטות [לסימן קכ"ד, ובשו"ת שאלת יעב"ץ חלק א' ריש סימן קנ"ב. תוספת בנו המעתיק] וזולתם. ובפרט בזמננו זה צריכים מאד שלא לתת חלילה יד לפושעים אחינו שונאינו לדבר חס וחלילה על התלמידי חכמים תועה. ועיין דוגמא ביומא דף פ"ו [ע"א]. ואין להאריך.....

הכותב וחותם ביום פורים שושן התשי"ט

הצעיר ע"ה מצליח בלא"א רבי רפאל מאזוז סילט"א

(מתוך תשובה ארוכה של מרן רבנו הגדול זצ"ל בשו"ת איש מצליח (כרך ג' א"ח סימן ז' אות ה'), לידידו האדמו"ר מצישינוב זצ"ל, בכמה עניינים בהלכות ברכות)

ומדי עוברי בדברי רום מעלתו [האדמו"ר מצישינוב] נר"ו שכתב דחז"ל בגודל חכמתם וכו' כיוונו בכל מלה ואות חוץ מהנגלות דקדוק וצחות הלשון, עוד כוונות עמוקות על פי הסוד וכו'.

רציתי להזכיר דוגמא אחת: הנה בתפילת שמונה עשרה שאומרים אתה גבור לעולם ה', פירש הרב בית דוד (שאלוניקי) א"ח סימן תקי"ד לפי הפשט, מה שכתוב לעולם, רצונו לומר לא כבשר ודם שלא ישאר בגבורתו לעולם כי יזקין וישתנה, אבל אתה גבור לעולם ולא יהיה בך שינוי, והביאו הרב בן איש חי (שנה א' פרשת בשלח אות י"ג) ע"ש.

אבל לכאורה יפלא מדוע הלשון מסורס, והוא ליה למימר אתה ה' גבור לעולם, או לא היה צריך לגמרי להזכיר שם ה', ודי לומר אתה גבור לעולם לחוד, ומובן דקאי על שם ה' שבחתימת מגן אברהם הסמוכה [כמו אתה קדוש ואתה חונן]. ועוד מדוע נכתב כאן בשם אדנו"ת ולא בשם הוי"ה, מה שאין כן בכל התפלה?

והתשובה על זה שהוצרך להיות הלשון מסורס ולכתוב בשם אדנו"ת, לרמוז בראשי תיבות לשם אגל"א כמבואר בשער הכוונות בדרושי העמידה דרוש ה' (מלבד כמה וכמה כוונות עמוקות מאד. ע"ש). ועל פי זה כתב הרב מטה משה סימן קכ"ה והובא באחרונים, לקרות אתה גבור בגימ'ל דגושה ע"ש. ועם שטעמו שם שלא יהא נשמע איל"א כדרך הגוים והישמעאלים הקוראים לגימ'ל יימ"ל ע"ש, ליתא לדידן צחי המבטא המסורתי (לא החדש המזויף) שמבטאים הגימ'ל רפויה מבטא נבדל לעצמו (כמו אות גי'ן בערבית), מכל מקום כיון ששם הנ"ל הוא יוצא מראשי הפסוקים: אתה יודוך, גור אריה, לא יסור, אסרי לגפן [בראשית מט, ח-ט-י-יא], ותיבת גור בגימ'ל דגושה, גם כאן צריכה להיות דגושה.

אבל לכאורה זהו נגד הדקדוק, שאותיות בג"ד כפ"ת שאחר אותיות אהו"י רפה, וכאן הגימ'ל בתיבת גבור, קדמה לה ה"א שבתיבת אתה? והתשובה על זה, שתיבת אתה כאן משפטה מופסקת בטרחא (טפחא), יען שתיבת גבור דבוקה לתיבת לעולם, כפירוש הרב בית דוד הנזכר לעיל שאתה ה', גבור לעולם. וכיון שכן משפט הגימ'ל להיות דגושה, שהכלל הוא בג"ד כפ"ת שאחר אהו"י רפה חוץ ממפיק ומפסיק ודחיק ואתי מרחיק. וכאן תיבת אתה משפטה בטרחא שהוא טעם מפסיק. ולא כמו שטועים ההמון לקרות אתה

המעשה אשר יעשו

פסקי מרן ראש הישיבה זצ"ל

ערך: הרה"ג ר' יצחק מאזוז

דיני תענית דיבור

טבילת ידים, לשפוך מים עשר פעמים על כל יד בסירוגין, ואח"כ עשר פעמים רצופות על יד ימין ואח"כ על יד שמאל, סך הכל ארבעים נטילות לשתי הידים כנגד מ' סאה.

ד. מותר לתחילה לעשות תענית דיבור בשבת, כי אין בזה צער הגוף, ואדרבה היה ראוי לימנע משיחה בטילה בכל שבת, וכמ"ש בירושלמי ובמדרש, הובאו בתוס' שבת (דף קי"ג ע"ב). (שו"ת מקור נאמן ח"א במילואים עמ' רמ"ט, וח"ד. ובהגהה באור תורה תש"מ עמ' פ"ב. וכן היה נוהג מרן זצוק"ל לערוך תענית דיבור בשבת הסמוכה ליום כ"א טבת, יום הסתלקות אביו מרן איש מצליח זצוק"ל).

ה. אדם שנפל לו התפלין, צריך להתענות מאכילה ושתייה, ותענית דיבור אינה מועילה בזה, רק פדיון תענית בצדקה (שו"ת מקור נאמן ח"א סי' נ"ו. וע"ע בס' מגדולי ישראל ח"ד עמ' שמה בסופו).

ו. יש שמצוים את בניהם שלא יצומו ביום היארצייט, אלא יתנו צדקה ויערכו תענית דיבור. אולם רוב העולם נוהגים להתענות ממש. (בית נאמן גליון א' כי תשא תשע"ו, אות טו. נדפס בספר השיעור ח"א עמ' יד).

המנהג בישיבתנו הקדושה "כסא רחמים" לערוך תענית דיבור מידי שנה בשבת קודש הסמוכה ליום הסתלקות מרן הגה"ק "איש מצליח" זיע"א. לפיכך הבאנו כאן מפסקי מרן בענייני תענית דיבור.

א. אשרינו שזכינו בדור שלפנינו לתיקון נפלא בשם "תענית הדיבור" שייסד חסידא קדישא הרה"ג ר' יצחק אלפיי זצ"ל. ועיין בעין רואים ביות תענית דיבור הארה גדולה מעין עולם הבא, ובפרט בעת "תפלת הסניגוריא" שאין ערוך אליה, כבן המתחטא ומתפרק בגעגועים על אביו, ודומה לתפלת נעילה ביום הכפורים. (מרן זצ"ל במבוא לסדר תענית דיבור).

ב. בעל קונטרס היחיאלי תיקן לערוך תענית דיבור באופן הזה: אוכלים ארוחות בוקר, ולאחר מכן לומדים עד סוף היום ואין אוכלים, רק שותים כוס תה. אולם למעשה אין חשש לאכול ולשתות באמצע הלימוד ביום תענית הדיבור. (הגהת מרן בקובץ "אור תורה" חשון תשל"ז סימן ס"ז, ובשו"ת ויען עמוס ח"ב סימן ח').

ג. לפני תענית דיבור, טוב לטבול במקוה טהרה, או לפחות לעשות סדר

ללמד בני יהודה קס'ת

איך לימוד חכמת הכתיבה בגיל צעיר קשור לפער בין סגנון הכתיבה של חכמי ספרד לזה של חכמי אשכנז, והמקור לכך שחכמת הכתיבה עומדת בראש לימודיו של התלמיד חכם

ראתה כל אלה וכו'.

את העובדה שבדורנו לא מוקדש בתלמודי התורה ובישיבות שום חינוך ללימוד הכתיבה התורנית, ואף לא ניתנת ביקורת מינימלית, תולה מרן במבוא לספרו "לא תשיך" בשיטת "הסיכומים" שהתחדשה בדורנו, "שהרב אין לו זמן לבדוק אותם, כי הם ארוכים מאוד... ולמחר יגדל הבחור ללא הדרכה, ללא סגנון וללא עיון. ואם יהיה תלמיד-חכם אמיתי, אינו יודע איך להביע את רעיונותיו, וצריך "מכון" שלם לעבוד על פענוח צפונותיו".

מלמד ידי לכתב

מרן עצמו כבר מגיל צעיר ביותר לימד ידיו בכתיבה, בהכוונת אביו רבנו האיש מצליח זצ"ל, ובעידודו הגדול של רבו של אביו הגאון רבי **רחמים חי חויתה הכהן** זצ"ל. במכתב ארוך שכתב רבי חויתה למרן כשהיה בן 13, הוא מעודדו וממריצו להעלות על הכתב דבר יום ביומו חידושי תורה חק בל יעבור. וזאת, על אף שבמקום מושבו אף נער לא העלה חידושים על הכתב! חידושו הראשון נכתב בגיל 8 (כפי שסיפר במבוא לספרו "לא תשיך" עמ' 10), ומאז הקולמוס לא מש מאצבעותיו.

ומגו דזכי לנפשיה, המשיך מרן את המורשת המבורכת הזו בישיבתנו הקדושה ישיבת "כסא רחמים" תכב"ץ. נדמה כי זהו המקום היחיד כיום שמלמדים לתלמידים אמנות הכתיבה, וזאת כבר משיעור א' ישיבה קטנה. בהשפעתו הישירה של מרן היו שמים בישיבה דגש חזק ללמד בני יהודה קס'ת, ומעמידים רב אשר דבר המלך ודתו מגילה, והוא בודק את תוכן החידושים, ומדריך את הכותב כיצד לכתוב ולסגן בצורה מתוקנת ובלשון נאה.

ואת פירות שיטה זו, רואים בדמות הספרים הרבים שיוצאים לאור על ידי בוגרי ישיבתנו הקדושה, שמלבד תוכנם המשובח, בולטים הם בסגנון נאה מתוקן ומסודר.

לימוד מלאכת הכתיבה חשוב היה מאוד בעיני מרן זצ"ל. לשם כך, הוא הקדיש פרק שלם בספרו "דרכי העיון" (פרק ג') שנקרא "מאמר הכתב והמכתב". למעשה, הוא הראשון שהעלה על הכתב כללים בכתיבה, למרות ש"אי אפשר להם מצד טבעם להכתב בספר, רק נלמדים במשך הזמן מפי הרב והמחנך, וקובץ על יד ירבה" (לשונו שם).

על חשיבות לימוד חכמת הכתיבה לתלמיד חכם דוקא, מצא בספרו "דרכי העיון" (תחילת מאמר ג') מקור מדברי הגמרא בחולין (ט' ע"א): "אמר רב יהודה אמר רב, תלמיד חכם צריך שילמוד שלשה דברים: **כתב**, שחיטה ומילה". ופירש בספר "יום של שלמה" (חולין פ"א, סימן ט"ו) דהיינו שיכול לכתוב שאלות ותשובות ופסקי דינין, ואף אגרת שלומים בצחות הלשון כיאה ונאה לתלמיד חכם. ע"כ. (ועיין עוד לרש"ש שם). וממה שהקדימה הגמרא את הכתיבה לשחיטה ומילה, אף שהן לכאורה נחוצות יותר והן מצוות עשה דאורייתא - למד מרן על חשיבות לימוד הכתיבה בסגנון נאה, שהיא **בראש לימודיו של התלמיד חכם**.

כיון דעל על

בכל הזדמנות, היה מרן מזהיר מרן את תלמידיו ושומעי לקחו, להתחיל להתלמד בכתיבה כבר בגיל צעיר, כשהשכל עדיין שקט ומוכן לקלוט וללמוד. ופעם המשיך זאת להליכה, אשר חייבים להתחיל להתלמד בה בגיל צעיר, ואם לא ילך אדם עד גיל בוגר - שוב לא ילך לעולם.

את הסעד לאזהרתו זו, הוא מוכיח בספרו "דרכי העיון" (מאמר ב' אות כ"ז) מההיסטוריה. במהלך הדורות, היו מגדולי ישראל שהחלו להתרגל באמנות הכתיבה רק בגיל מבוגר, ולמרות גאונותם העצומה, התקשו מאד להביע מחשבתם עלי ספר, ולשונם מעורפלת ומשתמעת לכמה פנים.

ובזה, תולה מרן בהקדמת הספר "ארים נסי" על גיטין (עמ' 87) את ההבדל בין סגנון הכתיבה של חכמי ספרד לזה של חכמי אשכנז, שכן קיים היה הבדל בין המקומות בחינוך לכתיבה בגיל צעיר:

בתקופת תור הזהב בספרד, נהגו ללמד את הילדים כתיבה כבר מקטנותם. רבי שמואל הנגיד, למשל, שולח היה שירים שחיבר במערכות המלחמה לבניו הקטנים יוסף ואליסף - יוסף בן שמונה שנים ומחצה, ואליסף בן שש ומחצה - ומצווה עליהם להעתיקם בכתב יפה לקונטרסים, ועבור כל קונטרס שהעתיקו לו, היה משלם להם שכר, כדי לחבר עליהם את המלאכה (אנציקלופדיה לתולדות גדולי ישראל, ערך ר' שמואל הנגיד). רבנו זרחיה הלוי (הרז"ה), חיבר את ספרו "המאור", הכולל השגות על הרי"ף, בגיל תשע עשרה שנה (וכמ"ש בפתיחתו למסכת ברכות). הרמב"ן, החל לחבר חידושיו על הש"ס בגיל חמש עשרה שנה (כמ"ש בספר יוחסין דף ע"ה ע"א). הרמב"ם כתב את חיבוריו הראשונים בגיל צעיר מאד, ואת פירושו למשנה בגיל עשרים ושלוש שנה. וכל הראשונים הנ"ל כתבו בסגנון צח ובהיר המוכיח שלמדו מלאכת הכתיבה מילדות...

בארצות אשכנז לעומת זאת, לא היו מחנכים לכתוב מילדות, עד אשר יגדל הנער ויתחיל לכתוב בעצמו. וזאת כנראה כדי למנוע פרי בוסר וחידושים ילדותיים. דא עקא, שמאחר שלא התרגלו בניסוח, כאשר כבר החלו לכתוב, סגנונם היה קשה ומגומגם. (ועיין עוד מה שכתב בזה מרן בירחון אור תורה מנחם אב התשד"מ).

על הבחנה זו, הוא לומד גם מהמובא בספר "תולדות אדם" (ח"א פ"ג) בשם הרב שפתי ישנים שהעיד: "ומאז באתי לק"ק אמשטרדם והלכתי לבתי מדרשות של הספרדים, ראיתי ילדים רכים וקטנים כחגבים, אבל היו בעיני כענקים, ברוב בקיאותם בכל המקרא ובחכמת הדקדוק ובכחם לחבר חרוזים ושירים ע"פ המשקל ולדבר צח לשון הקדש, אשרי עין

פרס

מון הרב מאזוז לכתיבה תורנית

בנשיאות מורנו הגאון רבי צמח מאזוז שליט"א
ראש ישיבת "כסא רחמים"
על שם מון רבנו הגדול רבי מאיר מאזוז זצוק"ל

החברה העירונית לתרבות ופנאי באשדוד מזמינה את ציבור תושבי העיר אשדוד לטול חלק בתחרות כתיבת מאמרים תורניים המאמרים יבחנו ויבחנו ע"י ועדת רבנים מיוחדת בראשות מורנו ראש הישיבה הגאון רבי צמח מאזוז שליט"א, ויזכו את כותביהם בספרים:

מקום ראשון - עד 5 זוכים - פרס בסך 5,000 ש"ח לכל זוכה (במקום הראשון יזכו רק מאמרים שיעסקו במשנתו הענפה של מון זצוק"ל)

מקום שני - עד 5 זוכים - פרס בסך 2,500 ש"ח לכל זוכה

מקום שלישי - עד 5 זוכים - פרס בסך 1,000 ש"ח לכל זוכה

לקראת יום השנה לפטירת מון זצ"ל, בבין הזמנים ניסן התשפ"ו, יתקיים מעמד מכונד בו יוכרזו הזוכים.

את התקנון וטפסי הרישום, ניתן לקבל במרכז קהילתי נווה יונתן רובע ג, שד' עזריהו 62, אשדוד | 08-8565350 או באמצעות בקשה לדוא"ל: 7654216@gmail.com

מועד אחרון להגשה: ר"ח אדר התשפ"ו

מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז זצ"ל

תורת אמן כתב

פעם טענו בפניו מדוע בסידור "איש מצליח" כ"ף הכינוי מנוקדת בקמץ (עבדך תורתך במקום עבדך תורתך), הרי כתוב "אל תיטוש תורת אמן"? השיב מיניה וביה: וכי "תורת אמן" כתוב?! תורת אמן כתב! (ובאותו מטבע השיב גם הגאון רבי ינון חורי זצ"ל כשנשאל על כך). ופעם קרא על אלו שרדפוהו בעקבות כך: "ידים הליצני עד מאד - מתורתך לא נטיתי" (תהלים קיט, נא), היינו מניקוד "תורתך" בשוא וקמץ לא נטיתי.

ראה מעשה ונזכר הלכה

פעם לאחר ניתוח, ניגש אליו המנתח פרופסור הלל הלקין ואמר בהשתוממות: "מעולם לא הגיע לידי מצב רפואי כזה, ובאמצע הניתוח נזכרתי לפתע במה שקראתי לפני ארבע שנים בספרות הרפואית, והצלחתי לפתור את הבעיה". הגיב מרן בחיך: "בגמרא (פסחים דף ס"ו ע"א) אמרו על הלל הזקן עליו השלום 'ראה מעשה ונזכר הלכה', ואף אתה, הלל הלקין - ראית מעשה ונזכרת 'הלכה' רפואית".

יש לנו דין תלמיד חכם

באחד ממכתביו התבדח מרן על מצבו בלשון מליצית: "אנן בסובלי חולאים מתנינן לה, השתא קשיא רישא ולמחר קשיא כריסא [=אנחנו שונים תוך כדי שסובלים חולאים, עכשיו כואב הראש ומחר כואבת הבטן]. ואם כי אין לנו בזמן הזה דין תלמיד חכם, מכל מקום לענין מה שאמרו רז"ל 'מאן חולים רבנן' (נדרים מ"ט ע"א) - יש לנו בעוונות הרבים דין תלמיד חכם. ויאמר ה' אל משה ק"ח (קופת חולים) לך סמים נטף ושחלת וחלבנה, כמעט מדי שבוע ובכל עת ועונה".

גדול עומד על גביו

סיפר הרה"ג ר' אלעד עידאן שליט"א (עורך עלון "בית נאמן"): פעם דיברתי עם מרן בטלפון על העלון, והערתי איזה משהו באחת ההלכות. אמר לי הרב: "תכתוב הערת העורך בזה": 'אולם הרב עובדיה דעתו כך וכך'. ניסיתי להסביר שזה לא יראה טוב שהרב אומר משהו ואני כביכול משיג על הרב, ואף הוספתי שכבר העירו לי על הערות העורך: איך אני מעז להעיר על גדול הדור?... נרתע מרן: "אינני גדול הדור". אחר רגע הוסיף בחיך: 'ואם נראה להם שאני גדול הדור - תאמר להם שגדול הדור מצוה אותך להעיר על דבריו...'.

הרב מאזוז האמיתי

באחד בביקוריו של מרן בארצות הברית, יהודי אחד הופתע לראותו שם באחת החנויות בחזונו הפשוטה והבלתי אמצעית, ופנה למלוה של מרן ובייר: "זה הרב מאזוז האמיתי?". לאחר מכן, ביקש מרן לדעת מה שאל היהודי, והמלווה חזר על השאלה כהווייתה: "הוא שאל אם זה הרב מאזוז האמיתי?". "כן", הגיב מרן בחיך, "אני משתדל להיות אמיתי..."

והגית בו יומם ולילה

מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל חיבר שתי סדרות של ספרי שאלות ותשובות: "יביע אומר" הכולל את תשובותיו הארוכות והעמוקות, ו"יחיה דעת" הכולל את תשובותיו הקצרות והקלות יחסית. שמות אלו, לקוחים מאותו פסוק: "יום ליום יביע אומר ולילה לילה יחיה דעת" (תהלים יט, ג). והמליץ על כך מרן, שבשעות היום שיש צלילות הדעת, עדיף ללמוד "יביע אומר", ואילו בלילה, עדיף ללמוד "יחיה דעת"...

סיום הש"ס על רגל אחת

למישהו ששלח מכתב לירחון "אור תורה" והתחיל בשבח הירחון ומיד עבר להשמיץ, כתב: "נוכחתי לדעת שגמרת כל הש"ס על רגל אחת: פתחת בברכות וסיימת בעוקצין..."

בית כנסת שעושה שלום

היה אומר שעל בית כנסת "אליהו הנביא" הסמוך לביתו, נאמרה נבואת מלאכי (ג, כד) "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם", כי בעבר האבות לא היו מתפללים עם בניהם, כי האבות רוצים מנין איטי, והבנים רוצים מנין מהיר, ואילו (בית כנסת) אליהו הנביא עושה שלום בין האבות לבנים, כי יש בו כמה מניינים בשעות שונות ובקצב שונה, וכולם מוצאים בו את מקומם. (ע"פ "הרועה הנאמן" עמ' קצ"ז).

לא יגהק

בשולחן ערוך (א"ח סי' צ"ז ס"א) נפסק לגבי תפלה: "לא יגהק ולא יפהק". ואמר על כך מרן בדרך צחות שלא להשתמש הרבה בתואר הגה"ק, וזהו "לא יגהק", כי מריבוי התארים נתמעטו המתוארים.

ה'מרן' שיש לנו בבית

היה לוועג לתואר "מרן", באומרו: "אתם יודעים את מי מכנים 'מרן'? את האשה והילדים, שכן לפני הקידוש אומר בעל הבית לבני ביתו 'סברי מרנן'..."

גנזי המלכות תיעודים מגנזי העבר

תמונה נדירה של מרן רבנו הגדול זצ"ל בגיל 11 עם בני כתתו ורבו ר"י בוחניף זצ"ל. התמונה צולמה ביו"ד בניסן התשט"ז בישיבת חברת התלמוד (בבית כנסת ר' חיים בלעיש), וניתן לזהות בה את פער הגיל בין מרן לשאר חברי כיתתו.

נראים משמאל לימין: 1. שמעון קאבלה. 2. יצחק כהן נכד ר' סוסו. 3. מרן. 4. ר' פנחס כהן מלוד. 5. יוסף כהן בן אהרן. 6. מיכאל סטבון. 7. יוסף כהן בן וראגני. 8. ממוסה (כ'מוס) בוחניף, אחיו של ר"י בוחניף. 9. חי בוחניף בנו של ר"י בוחניף. 10. נחום קאבלה. 11. דוד כהן. 12. רבי יצחק בוחניף (באדיבות אליהו אלחאיף, התפרסם לראשונה בספר "לב נאמן" ח"ב)

הדיין המצוין הגאון רבי חנן קבלן שליט"א גיסו של רבנו הגדול זצ"ל, בזכרונות משנותיה הראשונות של הישיבה בארץ ומרגעים מרטיטים בבית הדין

• מתי הכיר כבודו את מרן לראשונה?

"בחופש הגדול של קיץ תשל"ב, השנה שבה הוקמה הישיבה בארץ, הביא אבי מורי ע"ה את מרן זצ"ל לבית הכנסת שלנו "יד הגבורים" לעולי לוב ברמת גן, כדי שיערוך שם מגבית לטובת הישיבה. מרן כובד בעליה לתורה, וקרא את עלייתו כדרכו בצחות ובריהטות, והפתיע את כל הנוכחים שנזכרו בעברם המפואר. לאחר מכן, דרש וסיפר על אביו הגאון זצ"ל ועל הישיבה שנפתחה. הדברים על הישיבה משכו את לבי, ומיד לאחר כמה ימים קפצתי לראות על איזו ישיבה מדובר. הצצתי ונכנסתי."

• מה כבודו יכול לספר על הקשיים שהיו אז?

"הלימודים התקיימו בעזרת הנשים של בית כנסת "בית רחמים". בימי הקיץ היה חם מאוד, והלימוד היה בקושי רב. רק מאוורר אחד קטן, ניסה בכל כוחותיו הדלים לתת לנו מעט אוויר לנשימה. יזכר לטוב יהודי בשם מכלוף, שהיה דואג מדי פעם להרוות את צמאוננו עם כוסות מים קרים. בנוסף, רוב הבחורים בישיבה היו עולים מחו"ל, ואני - הצברי, התקשיתי לתקשר עם שפתם המקראית. בגלל קשיי השפה, היה מרן ראש הישיבה עורך בימי ששי הקִתְבָּה ומבקש מאתנו לכתוב חיבור ספרותי. אגב, אני זוכר שבחרתי לכתוב חיבור שעסק במה שהציק לי אז - האוכל שהיה אז בישיבה. הוא היה חריף בסגנון של חו"ל, ולא הורגלתי אליו..."

• איך באותן שנים מרן ואחיו הצליחו להביא טרף לביתם?

"רבים לא יודעים, אבל כשהגיעו האחים לארץ, לא מצאו ממה לפרנס את ביתם. מהעבודה בישיבה ודאי לא היה מה לקבל. כדי לקווש מעט מעות כדי קיום, מרן ואחיו היו כותבים בשעות הפנאי מזוזות, ואנשים היו באים לקנותם. כמו כן, מרן היה מכתת רגליו מדי יום ללמד בחורים בישיבת רשב"י בתל-אביב, ומורנו הרב צמח היה נוסע פעם בשבוע ללמד ב"בית אליהו" בלוד. אחרי הנפילה של מרן בתשל"ד, פרנסתו היתה קשה עוד יותר, כי גם זה לא יכול היה לעשות. על קריאה בתורה שהיו קוראים בבתי כנסת בפרדס כץ, היו מקפידים לא לקבל כסף, כהמשך להנהגת אביהם מר חמי מרן האיש מצליח זצ"ל. חבלי הלידה של הישיבה היו ממש במסירות נפשו!"

• כבודו בודאי זוכר את אירוע הנפילה...

"אני זוכר שרק בשעות אחרי הצהרים שמענו על כך בישיבה. מורנו הרב צמח ורבי רחמים היו המומים מהידיעה, ומיד ראיתי אותם עושים משהו עם מטבעות. לימים הבנתי שערכו לו פדיון נפש. כשבאנו לבקר בבית החולים, מצאנו אותו גונח וגונק ביסורים קשים ומרים. חסרונו של מרן בישיבה במשך שמונה חודשים היה מורגש מאוד, והשמחה על חזרתו היתה עצומה. בשבתות היינו הולכים לביתו ללמוד לפניו בספר העמוק "בית אברהם" לגאון רבי אברהם מגוץ הכהן זצ"ל העוסק בהלכות

• איזה זכרון מיוחד יש לכבודו מהישיבה?

"בסיום ישיבה קטנה, נערך לנו מבחן בעיון על ידי מרן ראש הישיבה יחד עם שני נשיאי הישיבה מרן הרב עובדיה ורבי כדיר צבאן זצ"ל, ומי שעבר בהצלחה את המבחן קיבל "תעודת מעיין". אגב, זכיתי ללמוד תקופה מסוימת בישיבת "פורת יוסף" אצל מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל, ולימוד העיון אצלו היה ממש בדומה ללימוד אצל מרן זצ"ל."

• כבודו מכהן רבות בשנים כדיין בבית הדין "משפט וצדק" עוד מהזמן שמרן היה הראב"ד, יש איזה סיפור שנחקק?

"הדבר המיוחד שראינו אצלו, זה כושר ההבחנה החד שבו ניחן - לזהות אם בעל הדין שלפניו דובר אמת. מתוך האמת שבערה בקרבו, הריח ממרחק דובר שקרים. נפשו לא יכלה להכיל מי שמעז לשקר בכלל, ובבית הדין בפרט, ולנוכח עיוות האמת, היה עוטה על עצמו מעטה של עוז ותקיפות רבה.

"אני זוכר שבאחד הדיונים הרגיש בחושי החדים שאחד מבעלי הדין משקר. ולמרות שהלה היה נראה גברא רבה וחסידי קדישא, דפק מרן בחוזקה בידו על השולחן והטיח בפניו: "אתה משקר!". הלה שהופתע מן העצמה וההחלטיות, נשבר והודה כי שקר ענה באחיו.

"לפעמים היה מביא את בעל הדין להודות על ידי שהיה מרתיעו ואומר לו: 'אני מביא לך כעת ספר רמב"ם, אתה מוכן לשים את היד ולהישבע שאמרת אמת? ... ולא אחת, די היה בכך כדי שהאמת תצא לאור'.

"לצד זה ראינו את רגישותו העמוקה, ונתקיים אצלו מה שנאמר על דוד המלך ע"ה שהיה עושה משפט וגם צדקה (עיי' סנהדרין ו' ע"ב). אירע פעם שבאו שוכר ומשכיר לדין תורה בשאלה מי חייב בתשלום תיקון דוד שמש. מרן פסק שהשוכר הוא שחייב בדמי התיקון. וכשראה שהשוכר מצטער שאין בידו

כסף לשלם, הוציא מכיסו 100 דולר וסייע לו בהוצאות."

• כבודו זכה לנהל את המתיבתא של הישיבה. זכורה לכם איזו הדרכה חינוכית?

"פעם היה תלמיד שלא ידענו מה לעשות אתו. הוא לא היה מבין את הגמרא ומעכב את הכתה. פניתי למרן שידריכני מה לעשות, ומרן הפתיע ושאל "מה הוא כן יודע?". נזכרתי שהוא יודע לצייר יפה, כי פעם תפסתי אותו מצייר אותי באמצע השיעור... "אם כך" הורה לי מרן "תִּפְתָּח את כשרון הציור שלו וכך תעלה אותו על דרך המלך".

• אלו עוד הנהגות ראה כבודו בקודש פנימה?

"פעם ראיתי אותו מוציא פנקס וכותב משהו. הסתקרנתי וביררתי מהו הפנקס הזה, ומרן אמר לי: "זה רשימה של אנשים שעשו לי טובה

מרן זצ"ל עם רבי חנן קבלן

תעודת מעיין

בעל הנס), ואז הרכב התיישר.

"פעם אף התלוויתי אליו בטיסה במסוק לצפת. כשהיינו בשחקים, תלויים בין שמים לארץ, רצה מרן להרגיע את האווירה המפחידה, והפך את החסרון ליתרון. 'אתה רואה', הוא פנה אליי 'עכשיו אנו קרובים לקב"ה, ואין לנו מה לפחד משום דבר. בא נברך 'שהכל' במקום שקרוב לקב"ה...".

גדולה, ואני רושמים כאן כדי שאזכור להכיר להם טובה ולתת להם מתנה בחגים". כך למשל, אותו יהודי שהציל את בתו גאולה שנדרסה על ידי אוטובוס רח"ל, במשך שנים מרן היה שולח לו בערב פסח קילו מצות.

"בעבר הייתי זוכה לשמש עם הרכב שלי את מרן זצ"ל בנסיעותיו ברחבי הארץ. בשנת תש"ן, נסענו לברית מילה בקריית מלאכי. במהלך הנסיעה, קרתה תקלה והמכונית הסתובבה כמעט שלש פעמים. מרן תפס אותי ואמר לי כמה פעמים "רבי מאיר אתך" (הכוונה לרבי מאיר

כמה מעלות טובות למקום עלינו ישיבה לצעירים מצויינים דרכי העיון

בהנהגת מו"ר ועט"ר גאון עוזנו מרן ראש הישיבה בעל דרכי העיון זצוק"ל

רחוב הרב פרדו 18 בני ברק

"דרכי העיון" - בית היוצר בס"ד לגדולי הדור הבא, "דרכי העיון" הוא בהולך ללמוד, שנעשה אדם גדול! (חוס' כתובות 30).
"דרכי העיון" - להקות נתיבי יושר בהבנת נפ"ת ומפרשים בעומק העיון, כמסורת גאוני ספרד, ע"פ הסה"ק "דרכי העיון" למרן רבנו זצוק"ל!
"דרכי העיון" - לבעלי שאיפות גבוהות לרכוש בקיאות גדולה בכל התלמוד!
"דרכי העיון" - לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא! מהבית יוסף עד רבנו עובדיה יוסף!
"דרכי העיון" - מניפים בגאון דגל מסורת אבות הנאמנה, לאורו של רבנו מרן זצוק"ל בלימוד, בהנהגה, בהלכה ובתפלה!
"דרכי העיון" - לעיון והתבוננות בדרכי היראה והמוסר, וביצור חומות הקדושה מפני רוחות זרות!
"דרכי העיון" - להגיע לקנייני עמל התורה, יגיעה ודבוקות, מתוך אהבת ה', שמחה, שלווה וערבות!!
"דרכי העיון" - ללמוד מפי מופלגי תורה ויראה, ואנשי חינוך מקצועיים, ועם בניית מסלול אישי לכל תלמיד!
"דרכי העיון" - עידודים ותמריצים רבים. פרויקט ייחודי לשינון מסכתות בפ"פ. מענקים על לימוד בין הסדרים ובין הזמנים. ועוד.
"דרכי העיון" - תורה מפוארה בכלי מפואר! בנין חדש ומרהיב את העין! חדרים מרווחים ומפנקים! ארוחות עשירות ומכובדות! להרגיש בבית!

אברהם רבה אל מ' שחלף בלימוד יוצא לרגל אמש לישיבה
ה"ל, ודל"ה יראה מהם (מת, יהי רצון שיצא אמה
לפניו גורם זראא שגם שיאין את זינ' ישראל דמארגא, אמן.

הנהגת מו"ר ועט"ר גאון עוזנו מרן ראש הישיבה בעל דרכי העיון זצוק"ל

כי אצלנו
בס"ד
בן תורה
הוא
בן מלך!

- ★ בימ"ד מרחיב את הדעת
- ★ חדרים מרווחים ונעימים
- ★ פנימיה יוקרתית ומפוארת
- ★ ריהוט חדיש ואיכותי
- ★ ארוחות עשירות ומכובדות

הרישום בעיצומו!!!

הביקוש רב בס"ד, ומס' המקומות מוגבל, כל הקודם זוכה!!!

לפרטים, וקביעת מועד לראיון ומבחן:

הרב אורי מאזוז 054-8463584 | הרב רפאל כהן 053-4124509

פרטים חדשים על הברכה הנדירה שהעניק האדמו"ר הקדוש הבבא סאלי זצ"ל למרן לאחר הנפילה בחודש שבט התשל"ד - מתוך הקלטה (מיום ששי ב' אייר תשע"ז) שבה סיפר שליח המצוה הגאון רבי אליהו ענקרי זצ"ל את המעשה בהרחבה לר' עובדיה חדוק הי"ו (הובא לראשונה בספר "עליית אליהו").

כדי שמרן ישתה מהם בכל יום (ומרן שמרם עד יומו האחרון ונתן מהם לחולים).

בחודש אייר התשל"ד, ביקש מרן מבעל דודתו רבי אליהו ענקרי זצ"ל לנסוע בנתיבות לבבא סאלי שיעתיר עליו בדבר ישועה ורחמים.

מנתיבות נסע רבי אליהו ישר לבית לוינשטיין ברעננה על מנת לבשר

ואכן, ביום חמישי ג' באייר התשל"ד, הגיע רבי אליהו לפני הצדיק, וסיפר על מצבו הקשה של מרן. הבבא סאלי ביקש לברר מה אומרים הרופאים, ורבי אליהו השיב בהיסוס: "הרופאים אומרים דברים קשים... שחם וחלילה כל חייו יהיה משותק ומרותק למטתו..."

מיד זקף הצדיק קומתו הקדושה וגזר אומר בתקיפות: "לא, לא, לא, השיתוק יעבור!"

"אבל הרופאים ראו שחוט השדרה נפסק?! ניסה רבי אליהו להסביר את חומרת המצב.

"תשמע" הנהן הצדיק בראשו "אכן הרופאים רואים נכון, אך הרופא העליון לקח את רבי מאיר למחלקה המיוחדת של הרופאים שלו שהם ירפאו אותו כהוגן..."

ואז יצא הצדיק מגדרו והעניק לו ברכה מיוחדת ונדירה: "יהי רצון שיזכה בקרוב לעמוד וללכת על שתי רגליו, ויארץ ימים, ויביא עוד ילדים, והוא אחד מהרבנים שיקבלו פני משיח', וגם הישיבה שלו תעלה מעלה מעלה."

בסיום, נתן הבבא סאלי עבור מרן בקבוק מים שבירכם לרפואה

מברק מהבבא סאלי שנשלח מיד לאחר הנפילה

למרן על ברכת הצדיק. אותו יום היה יום גשום, וכשהגיע רבי אליהו למרן דייו הרטובות מהגשם נגעו בלי משים ברגליו של מרן.

ופתאום מרן ניתר ממקומו: "רבי אליהו, ידיך רטובות!"

במשך שלושה חודשים, מהנפילה עד אותו רגע, מרן לא חש כלל את רגליו מהשיתוק שאחז בהם, וכעת לראשונה שבה התחושה לרגליו. רבי אליהו רץ לרופא לבשר לו על הפלא, אך הלה סירב להאמין וטען כי הדבר לא יתכן. ובאמת יום לאחר מכן, בד' באייר, מעיד מרן ביומנו כי כבר החל ללכת בעזרת שני מקלות הליכה.

1. לגבי ברכה זו, ידוע שהעביר אותה ליהודי אחר שהיה במצב קשה והיה חייב לו הכרת הטוב גדולה, ומרן עצמו בחייו היה תמיד מתבדח, שלפי החבדניקים - הוא כבר ראה את המשיח...

הופיע

פסיכס אלבומי נדיר ממראות חייו של מרן אור העולם רבנו מאיר מאוזן זיע"א כולל תמונות נדירות מחייו, שיעוריו, לימודו ועוד

140 ש"ח

ניתן להשיג בחנות הישיבה
050-415-8565 | 03-671-4821

בורכה

בתענית דיבור מעוניין להתברך בבורכה, להצלחה, לרפואה שלימה, לנחת מהילדים, לציווג הגון, לשלום בית ועוד

רבי ותלמידי הישיבה
יתפללו בעדך
ביום תענית דיבור

פרטים:

1700-50-51-52

התיקון נערך בשבוע של פרשת משפטים

האירוע היהודי הגדול בעולם | הילולת הענק של ישיבתנו הקדושה "כסא רחמים"

לראשונה ללא השתתפותו של מרן רבנו הגדול: ההילולא השנתית של ישיבתנו הקדושה כסא רחמים באקספו גני התערוכה, שזכתה בפי רבים לכינוי 'האירוע היהודי הגדול בעולם', ונערכת בהשתתפות למעלה מ-12,000 יהודים סביב שולחנות ערוכים ועוד מאות אלפים שהאזינו וצפו בכלי התקשורת שהעבירו את המעמד כולו בשידור ישיר | סיקור ותיעוד המוני משפחות לבושים חגיגית, אנשים נשים וטף, גדשו אמש (שלישי) את ביתני הענק ב'אקספו' גני התערוכה בתל אביב, במעמד ההילולא השנתית של ישיבתנו הקדושה "כסא רחמים", מסורת הנמשכת זה יובל שנים. ההילולא, שהחלה את דרכה לפני עשרות שנים באולם בריתות צנוע, הפכה במרוצת השנים למפגן כוח אדיר של נאמנות לתורה ולומדיה. למעלה מ-12,000 איש הסבו סביב שולחנות ערוכים באולמות הפאר, כאשר אליהם מצטרפים מאות אלפים מהארץ ומהעולם בשידור חי, במה שמסמל יותר מכל את החיבור העמוק של עם ישראל לתורה ולנושאי דגלה.

דמעות בלובי ההילולא

השנה, האירוע המיוחד עמד בסימן "תורה צוה". דמותו של מרן ראש הישיבה רבנו הגדול זצוק"ל ריחפה בחללו של אולם בשורת מיצגים והנצחות שסחטו דמעות מהקהל. עוד בלובי הכניסה הוצב מיצג מיוחד בתוך חדר זכוכית: שולחנו הטהור וכסאו של ראש הישיבה, כאשר בקירות החדר הותקנו חריצים מיוחדים להכנסת "פתקי ישועה". פתקים אלו יועברו כולם למעמד תפילה מיוחד שייערך על הציון הקדוש.

נורא אל נורא

את הבמה המרכזית פיארו גדולי תורה, דיינים וראשי ישיבות, ובראשם מרנן הראשון לציון הגרש"מ עמאר והראשון לציון הגר"ד יוסף, לצד מורנו ראש הישיבה מרן הגאון הגדול הרב צמח מאזוז, רבני ערים, ראשי ישיבות, ראשי מוסדות, דיינים ומרביצי תורה חשובים. לצידם נראו שרים, חברי כנסת ואישי ציבור רבים שבאו ליטול חלק במפגן התמיכה האדיר בעולם התורה. על החלק האומנותי הופקדה התזמורת בת 20 נגנים בניצוחו של אריאל כהן, שאירחה את ענקי הזמר המזרחי חיים ישראל ומשה דוויק, לצד הפייטנים אלחנן משמרת ובני ברדא. רגע של התרוממות רוח נרשם בעת ביצוע הפיוט 'נורא אל נורא', אז נעמדו גדולי ישראל על רגליהם לריקוד משותף של שמחה ואמונה, שסחף את האלפים באולם.

"אנחנו כאן כדי לתמוך בתורה"

במשא המרכזי של הערב, התייחס מורנו ראש הישיבה מרן הגאון הגדול הרב צמח מאזוז שליט"א, למצב האקטואלי ולמתקפות על לומדי התורה. בדברים נוקבים אמר: "היום מפרסמים שהאופוזיציה מכנה את בחורי הישיבות 'בטלנים'. הם לא מבינים ולא יודעים מה זה ערך התורה! אבל אתם כאן - יודעים את הערך האמיתי".

הרב הוסיף ובירך את ההמונים: "99% מהנוכחים כאן הגיעו למטרה אחת: לתמוך בתורה הקדושה, והזכות העצומה הזו תעמוד לכם ולזרעכם לנצח נצחים".

בהפקת האירוע סיכמו בסיפוק את ההילולא הגדולה ביותר שנערכה אי-פעם בתולדות המוסדות, הן מבחינת היקף המשתתפים חסר התקדים והן מבחינת ההפקה המושקעת שהותירה רושם עז על הרבבות.

ההכנות

התחלה

קהל האלפים

מרנן ורבנן

בתוכנית האומנותית

הדלקת הנרות

"די לשנאת חנים" | אני חומה: מעמד קבלת פנים לאסיר עולם התורה

אלפים רבים מכל רחבי הארץ התכנסו לעצרת המונים תחת הכותרת "אני חומה", שנערכה על ידי ישיבתנו הקדושה לכבודו של הבחור החשוב, ר' יאיר סעדה, שריצה תקופת מאסר בכלא הצבאי. את שולחן המזרח בעצרת פיאר גדולי ראשי הישיבות וחכמי התורה שליט"א, שנשאו דברים נלהבים בשבח הבחור השוקד על דלתות התורה, ובכוחה של התורה הקדושה להגן ולשמור על עם ישראל.

במרכז דברי ההתעוררות עמד נאמו של מורנו ראש הישיבה מרן הגאון הגדול הרב צמח מאזוז שליט"א. בדבריו, הבהיר הרב בנחרצות: "חושבים שעל ידי המאסרים, לקחו עוד בחור, ועוד בחור, עם ישראל יפסיקו חלילה ללמוד תורה? לא נכון! אנחנו חיים על התורה! כפי שכתוב 'אני חומה'. עם ישראל הוא כמו חומה, וחומה אי אפשר להזיז". לצד זאת, ביקש הרב מהציבור לחזק את האחדות: "מספיק לנו משנאת חנים שגרמה לחורבן בית שני. בעזרת ה' נרבה אהבת חנים. אני אוהב כל חייל, אני אוהב את הצבא. הם בעבודה שלהם, ואנחנו בעבודה שלנו".

במהלך המעמד הוענק לבחור שי מיוחד שנשלח על ידי מרן הראשון לציון הגרש"מ עמאר שליט"א: ספרו עם ההקדשה המרגשת: "שיזכה לעמלה של תורה, ויעלה ויתעלה בתורתו ויראתו ויזכה לחופתו ברו"נ". הספר הוענק לבחור על ידי ראש הישיבה שליט"א.

חלקה השני של העצרת הפך למעמד שמחה אדיר, כאשר מקהלת "מלכות" ליוותה את האירוע בשירה מרוממת, והמוני הבחורים פצחו בריקודים סוערים לכבוד התורה ולומדיה.

יצוין כי האירוע כולו עבר בסדר מופתי, למרות גורמים מסויימים שהזדמנו לאזור המעמד וניסו לעורר פרובוקציות באמצעות תליית שלטים ועליהם סמאות הנוגדות את דרך רבותינו. השלטים הוסרו מיד בהוראת רבני הישיבה, והשמחה נמשכה ללא הפרעה.

רוכשים

פסוק

בספר התורה

500 ש"ח בפול 12 חודשים

מקבלים

« שיי יוקרתי

עמוד

רוכשים

בספר התורה

26,000 ש"ח בתשלומים

מקבלים

« שיי יוקרתי

« הקדשה על תיק הספר תורה

« סידור עור עם הקדשה

ממורנו הגאון הרב צמח מאזוז ראש הישיבה שליט"א

« תפילה בציון של מרדך זצ"ל

ע"י מורנו הרב שליט"א

« השתתפות בשבת הנגידים

רוכשים

פרשה

בספר התורה

72,000 ש"ח בתשלומים

לחותמות:

1700-50-51-52

א"צ אברהם אבי אברהם אברהם אברהם אברהם
ישיבה. אברהם אברהם אברהם אברהם אברהם.

A golden crown with five points, each topped with a red gemstone. The crown is adorned with several smaller green and red gemstones. It is set against a background of soft, watercolor-like washes in shades of pink, red, and orange.

כְּאִשֶּׁר אָדָם מְקַבֵּל הוֹדָעָה בְּהוֹלָה שֶׁעָלָיו לַעֲקֹר מִיַּד מִמָּקוֹמוֹ, וְהוּא רִשְׁאֵי לִקְחַת עִמּוֹ רַק כַּמָּה פְּרִיטִים בּוֹדְדִים, מָה הוּא יִקַּח עִמּוֹ?...
כָּל אֶחָד יִבְחַר לִקְחַת אֶת הַדָּבָר הַחֲשׁוֹב לוֹ: אֶחָד יִקַּח תְּכֵלֶיךָ כְּמוֹ אֲדוֹן מִיָּלֶךְ, הַשִּׁנִּי יִקַּח סֵפֶר חֲשׁוֹב, וְהַשְּׁלִישִׁי יִקַּח אֲלֻבוֹם תְּמוֹנוֹת.
מָה הַסְכּוֹי שֶׁהוּא יַעֲמִיס לְתוֹךְ מְזוֹדָתוֹ צִידָה לְדָרֶךְ... תְּפִים?...

ובכן, מי שישים לב, השני המרדכי ביו שירת הגברים לשירת הנשים בנס קריעת ים סוף היה מוזיקלי - לצלילי שירת הנשים מתולדים תפים. לאחר שמסיימים את שירכם, מוציאה מרים הנביאה מהמזודה תוף ואחריה כאלו בתאום מוציאות גם שָׁאר הנשים תפים מצורותיהן. וכלן יוצאות בתפים ובמחולות וגודות לבוּרָא עולם על נס קריעת ים סוף.

מִנּוּ הִיָּה לָהֶן לְנָשִׁים תָּפִים? כּוֹתֵב רִשִׁי (שְׁמוֹת טו, כ): "מִבְּטָחוֹת הָיוּ צְדָקָנִיּוֹת שְׂבִדּוֹר, שֶׁהָקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לָּהֶם נִסִּים, וְהוֹצִיאוּ תָפִים מִמּוֹצָרִים".

אֲמוֹתֵינוּ הִקְדוֹשׁוֹת הָאֵמִינוּ בְּכָל מְאֹדוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה לָּהֶם ה' נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, עַד שֶׁפָּאֶשֶׁר הִכִּינוּ אֶת הַמְּזֻדּוֹת, לֹא שָׁכְחוּ לְדַחֵף בֵּין הַבְּגָדִים וּהַכֵּלִים, גַּם תָּפִים...

גזר

מועיל לעינים, משום שהנו אחד המקורות
הבריאים לבטא קרוטן, המספק לגוף ויטמין A
החשוב לבריאות העינים ולראיה תקינה. מענין
לצון שפופוט גזר דוקמה מאד לעין האנושית.
נראים בה בברור צורות האישון, הקשתית ורשת
ה"קנים" שסביבם.

הידעת?

הַעֵץ שֶׁנָּתַן לְהַפִּיק מִמֶּנּוּ אֶת מִרְב־ הַשְּׁמוּשִׁים

בַּעֲדוֹ דָּרָה בַּתְּחִלַּת גְּדִילָתוֹ, אֶפְשָׁר עוֹד לְהִטּוֹתוֹ לְכָאן וּלְכָאן לְהַצִּיב לוֹ מוֹט וּלְיִשְׁרוֹ שִׁינְדֵּל כְּפִי רִצּוֹן נוֹטֵעוֹ, אֲךָ כְּשֶׁהֲזִיעַ וְהִעָנִיפִים הַתִּיבָשׁוּ וְהִקְשִׁיחוּ כֶּבֶד מֵאַחֶר, אִם נִנְסָה לַעֲקֹם אוֹתָם הֵם עֲלוּלִים לְהִשָּׁבֵר ...

כָּךְ הוּא הָאֵדָם - בְּעוֹדוֹ רַךְ
בְּשָׁנוֹת יְלֻדָּתוֹ וְנַעֲרָתוֹ, אֶפְשָׁר
עוֹד לְהַטּוֹתוֹ לְכָאן וּלְכָאן,
לַעֲצֹב אֶת אִישִׁיתוֹ וּלְכַנּוֹ
לְדָרֶךְ הַיְשָׁרָה, וְכֵן גַּם כִּי יִזְקוּ
לֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ. אוּלָם לְאַחֵר
שֶׁהַתְּבַגֵּר וְגָדֵל בְּעַקְמִימוֹת, כְּכֹר
קֶשֶׁה מְאֹד לַיִשְׁרֹ וּלְעֹקֵר מִמֶּנּוּ
אֶת הָרַע שֶׁנִּשְׁמָרֵשׁ בּוֹ. כָּל נָסִיּוֹן
לְכַנּוֹ בְּכֵן לְדָרֶךְ הַכּוֹנֵנָה, עֲלוּל
לְהַסְתִּים בְּשִׁבְרָה וּבְקִימָהּ.

(רַבְּנוּ יוֹנָה אָבוֹת א, יד)

עץ הדקל. אין בו שום פסלת, ומכל חלק שבו ניתן להפיק שמוש
 כל־שהוא. וכמו שפירוטו במדרש בראשית רבה (מ"א, א'): התמרים
 לאכילה, לולב לחג הסוכות, הענפים לסנוף, מהסיבים טווים חבלים,
 מהסנטיים (בסיס פפות התמר) יוצרים כנר, ומשפעת הקורות
 בונים קורות לתקרה.

"ועל כלם יתברך ויתרומם שמה מלפני תמיד"

על מעמד אדיר של קידוש ה' - "ההילולא הגדולה בתבל" ומפגן אדיר של כבוד התורה וזכרו של מרן זצוק"ל

ראשית לכל: הודאה לבורא עולם על הסייעתא דשמיא, הודו לה' כי טוב!

למרן ראש הישיבה הגאון רבי צמח מאזוז שליט"א על הניצוח וההשראה אשר רוחו הגדולה מלווה אותנו בכל צעד לבם, אלפי המשתתפים, התורמים והידידים: שהגעתם מקרוב ומרחוק, התרגשתם איתנו והצדעתם למפעלות הישיבה. תודה מיוחדת לרובשי ה"עמודים" בספר התורה לעילוי נשמתו הטהורה של מרן ראש הישיבה הגאון רבי מאיר מאזוז זצוק"ל. זכותו תגן עליכם ועל משפחותיכם. **לבכם הפועם הוא סוד ההצלחה!**

על הניצוח וההפקה: המפיק מיכאל כפלין וצוות משרדו, ולמנהלת התוכן הדסה שנאורסון. **על המסירות והלוגיסטיקה:** מנחם כהן על הדאגה לפרטים הקטנים והגדולים, ולשפים בטרקלין ה-VIP **על השירה והשמחה:** גדולי הזמר חיים ישראל, משה דוויק, אלחנן משמרתני ובני ברדא **על האירוח המופתי:** צוות אקספו ת"א, ובפרט לאייל טרשתי **על המעטפת המקצועית:** ויואל לייב (עיצוב מסכים), הרמוניה (ציוד וכלים), צחי בן שבת וקיסרינג "בראשית", והגב' הודיה גומז (ניהול מטבח) **על התייעוד והנצחת הרגע:** הצלמים שי שביר, מנדי טויטו, עזרא טרבלסי ומושיק **על הניהול והמחשוב:** אלישע שאשא, שלמה כהן ומאיר זגדון (מחשוב) אלעזר מאדאר וראובן מאמון, נסים טרבלסי (מתנות) **על הביטחון והסדר:** ציון טרבלסי ורון הקב"ט **על הקמפיין וההתרמה:** יאיר כהן, והמזכירות המסורות שעבדו לילות בימים ולטלפניות, לסמינר "עטרת רחל", לרדיו 'גלי ישראל ו'קול ברמה' ולשדרן עמי מימון **על הבמה והתנועה:** לאחראי הבמה רחמים א. מאזוז לאחראי התרמה אברהם מאזוז ולאחראי ההסעות אורי מאזוז.

ישלם ה' פועלכם ותהי משכרתכם שלמה מעם ה'

צוות ההפקה - ישיבת "כסא רחמים"

הזוכה	מס' כרטיס	הזניה
מכשיר יעיסו לכפות הרגלים	24669	יעקב עטיה קרני שומרון
סט מצעים יוקרתי קומפלט	16000	צמח יוסף כהן בני ברק
מחסני השוק בשווי 1,000 ש"ח	28132	אברהם והדסה דרשן ירושלים
מחסני השוק בשווי 1,000 ש"ח	27271	אביטל ואברהם כהן מעלה אדומים
ביתן המלך בשווי 1,000 ש"ח	15843	אתי חסן אשקלון
ביתן המלך בשווי 1,000 ש"ח	452	איתן כהן בני ברק
שולחן פינג פונג	25712	עמוס כחלון מושב שובה
סט מזוזות	21086	יאיר בוכריץ ראשל"צ
בונוס - חופשה משפחתית בצפת	25028	אייל מזוז נתיבות
בונוס - קורס בסיסור מוחות	29603	דוד קהא ירושלים
קורס תסרוקות	15145	ימית לוי אלעד
מזוזדה מלאה הכתעות	25643	יעקב שטרית בני ברק
שעון מיקל קורס	20324	אביאל עמאר ירושלים
בונוס - גביע כסף	25497	אברהם שושן נחליאל
מארז עונג שבת	27019	דורון דליה עליזה חדד בני ברק
סט כלים יוקרתי לשולחן שבת	1596	עזריה עמיצור בני ברק
יעוץ משכנתאות	25747	רחל שעשוע חולון
טרקטורון ממוע	26443	אהרן מימון בני ברק
שובר קיווי בשווי 1,000 ש"ח	20722	דוד עשוש אשקלון
מטבח לילדים	12874	סיגל כהן יחזקאל מושב ברכיה
בונוס - 2,000 ש"ח בקינדרטויס	21724	שאבו יחזקאל ירושלים
מטפחות בשווי 1,000 ש"ח	21705	שמואל בריח לוד
בונוס - טבעת זהב	21414	עובדיה ושיירה ואושר זכורי בני ברק
בונוס - שרשרת זהב	25513	אברהם שושן נחליאל
בונוס - ספריית קודש מפוארת	28063	הרב אלישע ארנון אשקלון
תיקון סופרים כריכת עור	26737	אליקים ורבקה טרבלסי נתניה
קורס דיינות SBT	11946	ירון חדד ביתר עלית
צמיד זהב	12166	אושרית יפית מנחין בני ברק
12.000 ש"ח	18373	יאיר קבלן מודיעין עלית
השתתפות בשבת הנגידים 1	33205	אחיה ואביגיל פרייטס עופרה
בונוס - השתתפות בשבת הנגידים 2	45406	ארז טרבלסי תלמים

הזוכה	מס' כרטיס	הזניה
רבע מליון ש"ח	204	הרב ישראל ועקנין אלעד
מכשיר וויז 'דרך המלך'	19884	יוסף חיים שיר עשור ירושלים
מכשיר וויז 'דרך המלך'	14010	טליה כהן קיבוץ חפץ חיים
רכב להשכרה לשבוע	10614	שרוני אהרון יוצפית זמרת
בונוס - כסא יוקרתי	31380	ישראל אברהם אשקלון
צילומי ניו בורן	19084	ישראל וחייה חניה נתיבות
תיקון כרת	17623	גבריאל כהן באר שבע
שעון מכני	18653	ישראל ודינה חנה יעיש בני ברק
ספרי מרן ראש הישיבה	22022	כהן עדיאל ושרית עפולה
סט מחזורים	2442	אברהם רביאב חולון
סוכה קומפלט	20066	עשוש חויתו באר שבע
מזוזדה מכסף	23294	עמנואל טרבלסי ירושלים
מגנבת	3896	עופר מימון מושב יבול
מגנבת	23120	דוד מאמו ב"ר יצחק צרפת
בונוס - פדיון נפש חודשי	20507	אליהו וסיון ברדא אשקלון
בונוס - מיטה עם ראש מתכונן	22482	מאיר כהן בני ברק
בונוס - מגילת אסתר מהודרת	29132	אורי דוד אלון נהריה
קיווי שובר בשווי 1,000 ש"ח	2030	כהן גיל וסגלית רחובות
ליווי מלא לבר מצוה - א.ח. קמרי	26175	יצחק אוהיון בת ים
בונוס - ספה לכל המשפחה	25614	מירן ולוריא פאריינטי אשדוד
בונוס - שואב שוטף רובוטי	3274	זבולון חדד מושב חמד
עוזרת בית	16236	דמרי פנינה יעקוה נתיבות
עוזרת בית	29262	דיין דוד קנדה
עוזרת בית	172	הדסה עמרסי אלעד
עוזרת בית	25718	ינון גמרסי ירושלים
בונוס - מכשיר נינג'ה	26104	דניאל כהן טבריה
מכשיר להנעת ופל בלגי	27937	ציון סופר נתיבות
מכשיר בישול רב תכליתי	24917	יעקב חורי מושב תלמים
מכשיר בישול רב תכליתי	16778	בן ציון מאדיר ירושלים
בונוס - סט סירים יוקרתי	22570	יורם בנישתי אשקלון
בונוס - עגלת טיולון	25177	בן ציון טרבלסי דימונה
בונוס - ספות 3 2 1	30777	הרב ליאור כהן בני ברק